

Rok 2011 bude pro Klub UNESCO ve znamení 20. výročí svého vzniku. K této události jsme připravili řadu kulturních, vzdělávacích a společenských aktivit. Přinášíme Vám jejich stručné připomenutí a samozřejmě již teď jste na všechny srdečně zváni.

MUDr. Eva Nováková, předsedkyně Klubu UNESCO Kroměříž

Dny zahrad a zámku 2011

I letošním roce si připomeneme zápis zahrad a Arcibiskupského zámku v Kroměříži na seznam UNESCO řadou kulturních a vzdělávacích akcí. Pro širokou veřejnost to bude 10. koncert ve skleníku Květné zahrady pro všechny generace a 17. 6. Multižánrový hudební piknik v Květné zahradě, který se v minulém roce setkal s mimořádným zájmem. Na různých i méně obvyklých místech vystoupí převážně amatérské soubory všech věkových skupin.

V prostorách Arcibiskupského zámku se bude konat výstava (červen – srpen): „Umění v zahradě - 20 let kulturních a vzdělávacích aktivit Klubu UNESCO Kroměříž ve vztahu k zahradám a zámku“. K motivaci vztahu žáků a studentů kroměřížských škol k památkám v Kroměříži připravujeme anketu o jejich znalostech a vztahu k nim.

Anketa (červen – červenec) návštěvníků kroměřížských zahrad a zámku bude zaměřena na získání informací o zájmu, propagaci památky UNESCO v Kroměříži. Při této příležitosti vydáme i motivační pohlednici kroměřížských památek UNESCO. Součástí Dnů zahrad a zámku bude opět mezinárodní konference 9. a 10. června v Arcibiskupském zámku na téma: „Zahrada jako umění – umění v zahradě“

Cílem konference je prezentace impulsů a inspiračních podnětů pro zkvalitnění péče o památky zahradního umění, poskytnutím pozitivních příkladů se zaměřením především na jejich umělecké aspekty. Představeno bude i využití těchto památek ke vzdělávacím a kulturním účelům.

Na konferenci jsou zváni představitelé odborné i laické zainteresované veřejnosti, majitelé a správci zahrad, představitelé samosprávy, státní správy, studenti vysokých a středních odborných škol.

Jménem přípravného výboru Eva Nováková

Významné ocenění pro čestnou členku Klubu UNESCO Mgr. Helenu Chybovou

Již po šesté uděloval odbor kultury a památkové péče Krajského úřadu Zlínského kraje cenu PRO AMICIS MUSAE za přínos kulturnímu rozvoji regionu. Po letech, kdy toto významné ocenění získali Karel Pavlišťík, Pavel Hejzman, Mojmír Trávníček, Josef Jančář a Otmar Oliva, se stala poprvé nositelkou této prestižní ceny žena, archeoložka Muzea Kroměřížska Mgr. Helena Chybová. Oceněna byla za soustavnou dlouholetou usilovnou práci na záchranných archeologických výzkumech a literární činnost, především pak za knihu „Kroměříž zmizelá a znovu objevená aneb Historie ukrytá pod dlažbou města“. Tato kniha získala v VII. ročníku národní soutěže Gloria Musealis první cenu v kategorii Publikace roku 2010. K ocenění byla doporučena i Klubem UNESCO.

Mezi dalšími nominovanými kandidáty byli např. spisovatel JUDr. Josef Holcman, ředitel Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež doc. Petr Koliha nebo interpretka a skladatelka MgA. Zuzana Zdráhalová – Lapčíková.

Ocenění Mgr. Chybové na slavnostním večeru ve Zlíně dne 30. listopadu 2010 předal hejtman Zlínského kraje Stanislav Mišák a náměstek hejtmána pro kulturu a cestovní ruch Jindřich Ondruš.

Klub UNESCO Kroměříž srdečně blahopřeje své čestné člence k tomuto významnému ocenění!

Markéta Mercová

Klub UNESCO Kroměříž v letech 2006-2010

Klub UNESCO Kroměříž letos oslaví dvacet let své existence, ustavující schůze Klubu proběhla v Muzeu Kroměřížska dne 9. září 1991. Na následujících řádcích shrneme necelých posledních pět let jeho činnosti, navážeme na Almanach vydaný k 15. výročí založení Klubu při příležitosti slavnostního shromáždění Zastupitelstva města Kroměříže a Klubu UNESCO Kroměříž dne 10. října 2006.

V Almanachu je popsáno prvních patnáct let práce Klubu, zakončen je společným Memorandem města Kroměříže a Klubu UNESCO o budoucí spolupráci při rozvoji kultury, výchovy, péče o památky a cestovního ruchu v Kroměříži, které bylo přijato na onom shromáždění. Klub UNESCO pokračuje v pořádání tradičních akcí. Patří k nim letní festival Hudba v zahradách a zámku, kterým ožívuje kroměřížskou architekturu koncerty klasické hudby. Rovněž opětovně pořádá ve spolupráci s Národním dobrovolnickým centrem Hestia jarní konference s ústředním tématem dobrovolnictví vždy na nové a aktuální téma. Klub také nepetržitě organizuje Dny zahrad a zámku jako připomínku slavnosti, při níž byl Kroměřížanům předán v červnu 1999 oficiální křtýský certifikát z 5. 12. 1998 o zapsání komplexu kroměřížských zahrad a zámku na Seznam světového dědictví UNESCO. Součástí Dnů zahrad a zámku jsou koncerty, výstavy prací žáků přidružených škol UNESCO či dramatická představení, každým druhým rokem mezinárodní konference – Historické zahrady /na aktuální témata/

Tolik k akcím každoročním, vraťme se k roku 2006, který Klub UNESCO zakončil 6. prosince vzpomínkovým večerem na svou čestnou členku, příznavkyni Klubu a někdejší prezidentku Generální konference UNESCO MUDr. Jaroslavu Moserovou

V březnu 2007 byl na výroční členské schůzi zvolen na další tři roky nový výbor Klubu, jehož předsedkyní byla opět zvolena MUDr. Eva Nováková, nově se místopředsedkyní stala místostarostka Kroměříže MUDr. Jarmila Číhalová a vystřídala tak ve funkci Mgr. Miroslava Piláta. Čestné členství Klubu bylo uděleno dlouholeté předsedkyni Švabinského kruhu přátel výtvarného umění v Kroměříži Marii Zahradníkové. Členská schůze zároveň schválila ustavení Ceny biskupa Karla z Lichtenštejna-Kastelkornu, která je udělována: „Významným tvůrcům z oblasti kultury, výchovy a vzdělávání, organizátorům kulturních akcí a významným mecenášům nekomerčních aktivit.“ Prvními lauréáty Ceny biskupa Karla se stali 12.6. 2008 vedle města Kroměříže, Zlínského kraje a firem podporujících aktivitu Klubu UNESCO za své zásluhy o rozvoj kulturních aktivit ve městě: akademický malíř Jiří Novák, předsedkyně Klubu UNESCO MUDr. Eva Nováková a sbormistr Dívčího pěveckého sboru Střední pedagogické školy v Kroměříži Jan Štěpánek. Dodejme, že Cena biskupa Karla z Lichtenštejna-Kastelkornu byla Klubem udělena znova až 24. 10. 2010 obdržel ji vysokoškolský pedagog, hudební skladatel a někdejší dirigent Pěveckého sdružení moravských učitelů PhDr. Antonín Tučapský právě na koncertě PSMU, kterým byl slavnostně zakončen rok připomenutí 750 let založení kostela sv. Mořice.

Avšak to jsme předběhli dobu, protože před Klubem UNESCO stála na počátku roku 2007 velká výzva, organizace nejnákladnější akce v jeho zatímní historii, interaktivní výstavy Orbis pictus s podtitulem Brána do světa tvořivé lidské fantazie. Nástrojové objekty a instalace 13 českých a moravských výtvarníků v čele s Petrem Niklem umístěné především v rotundě, ale i v kolonádě a přilehlých cestičkách Květné zahrady, přilákaly ke hrám od 21. 6. do 26.8. 2007 na 25 000 návštěvníků. Klub UNESCO s organizací

výstavy riskoval, ale vyplatilo se, ohlasy byly výborné.

V tomto roce se taky ustavila a začala při Klubu pracovat Sekce propagace vědy a techniky regionu. Základními tématy jednání Sekce jsou: Zdraví a životní styl, alternativní zdroje energie, zemědělský výzkum a praxe.

I v roce 2008 Klub pokračoval ve jmenování nových čestných členů, v březnu se jimi staly předsedkyně České komise pro UNESCO prof. Helena Illnerová a mgr. Jitka Dvořáková, někdejší předsedkyně Klubu UNESCO Kroměříž se zásluhami o zapsání Zahrad a zámku v Kroměříži na Seznam světového dědictví.

Vedle každoročních akcí Klub uspořádal v květnu 2008 besedu na téma Budoucnost zámku a zahrad v Kroměříži, na níž byl veřejnosti představen projekt Národního centra zahradní kultury v Kroměříži, kteréžto téma se mnohokrát objevilo i příspěvcích přednesených na mezinárodní konferenci „Historické zahrady Kroměříž 2008 - Co ohrožuje historické zahrady“.

V listopadu pak proběhla jako připomínka 60. výročí přijetí Všeobecné deklarace lidských práv beseda členů a příznivců Klubu s PhDr. Jiřinou Šiklovou a Ivanem Hoffmanem, záštitu nad akcí převzal Václav Havel.

Dne 1. prosince 2008 vyvrcholily oslavy 10. výročí zapsání Zahrad a zámku na Seznam UNESCO slavnostním setkáním členů Klubu s kroměřížskými zastupiteli a mnoha významnými osobnostmi (hejtman Zlínského kraje MVDr. Stanislav Mišák, generální ředitel Národního památkového ústavu Pavel Jerie, Ing. Zdeněk Novák z Ministerstva kultury ČR, starosta města Mgr. Malý aj.). Vedle vzpomínek na okolnosti zápisu padla na setkání od řečnického pulpu mnohá slova podpory projektu Národního centra zahradní kultury v Kroměříži.

Počátkem března 2009 se konala výroční členská schůze s udělením čestného členství dlouholetému příznivci Klubu UNESCO místopředsedovi Senátu PČR doc. Petru Pithartovi a fotografu Františku Zahradníčkovi, který výtečnou fotodokumentací přispěl k zápisu kroměřížských zahrad a zámku na Seznam UNESCO. Na počátek června pak Klub jako smluvní spolupracující subjekt projektu Národního centra zahradní kultury v Kroměříži připravil další veřejnou prezentaci Centra, na níž architekt Robert Václavík předvedl kompoziční a historickou analýzu vývoje obou zahrad, prostorové návrhy a památkové záměry jejich obnovy. V říjnu se navíc Klub podílel na organizaci semináře Historické parky a zahrady jako součást soudobé městské krajiny, který připravilo kroměřížské pracoviště NPÚ. 5. listopadu 2009 jsme v aule Pedagogické školy zavzpomínali slovem i jeho skladbami na Arne Linku, pianistu, skladatele, muzikoterapeuta, pedagoga a čestného občana města Kroměříže.

Rok 2009 byl zakončen klubovým večerem s někdejším signatářem Charty 77, čelným představitelem OF a čestným členem Klubu Petrem Pithartem o událostech roku „Devětaomdesátého“, s diskuzí o kladech i záporech polistopadového vývoje.

Na výroční členské schůzi byl v březnu 2010 zvolen nový výbor Klubu UNESCO, v jehož čele opět stanuly Eva Nováková (předsedkyně) a Jarmila Číhalová (místopředsedkyně), čestnými členkami Klubu byly jmenovány archeoložka Mgr. Helena Chybová, dále socioložka, signatářka Charty 77, zastánkyně idejí občanské společnosti a příznavkyně Klubu UNESCO PhDr. Jiřina Šiklová a Mgr. Marta Zapletalová, dlouholetá členka Klubu a kronikářka města Kroměříže. Po většinu roku 2010 probíhaly akce k oslavám 750 let kolegiálního kostela sv. Mořice, jejichž byl Klub UNESCO Kroměříž spolupředátelem. V rámci výročí proběhl cyklus odborných přednášek, na jehož základě Klub vydal publikaci „750 let kolegiálního kostela sv. Mořice v Kroměříži - historie, náboženský a duchovní vývoj, architektura, hudba, výtvarné umění, osobnosti 1260-2010“.

Klub dlouhodobě propaguje a na koncertech uvádí poklady zámeckého hudebního archivu, proto vydal v říjnu 2010 publikaci „Hudební sbírka Arcibiskupského zámku“ z pera správkyně archivu Mgr. Jitky Kocůrkové.

V rámci Dnů zahrad a zámku byl novinkou i oživením roku 2010 červnový Multižánrový hudební piknik v Květné zahradě. Ve studeném skleníku hrála cimbálówka, před rotundou byl slyšet rokenrol a na kolonádě hudba vážná, to vše doplněno jazzem i pestrým občerstvením

V listopadu byl uspořádán klubový večer s přednáškou ředitele

Muzea umění Olomouc prof. Pavla Zatloukala na téma Kroměřížská architektura 1800-1918, mluvené slovo bylo doplněno promítáním nepřeborného množství map, plánů, nákrešů a fotografií ke stavebnímu vývoji Kroměříže.

Rok 2010 zakončil Klub UNESCO besedou s představiteli Arcidiecézního muzea v Kroměříži a kroměřížského pracoviště NPÚ na téma „Historie, současnost a budoucnost Arcibiskupského zámku v Kroměříži. Přínos pro město a region“. Od obou si Klub UNESCO slibuje pro město Kroměříž ještě velký přínos.

Petr Pálka, Muzeum Kroměřížska

Dobrovolnictví – opora občanské společnosti Čeho jsme dosáhli, kam směřujeme?

Takový je název letošní již 11. mezinárodní konference na téma dobrovolnictví. Bude se konat u příležitosti Evropského roku dobrovolných činností na podporu aktivního občanství, vyhlášeného Radou EU, ve dnech 9. a 10. května 2011 v prostorách Arcibiskupského zámku v Kroměříži.

Na přípravě konference spolupracují: HESTIA – Národní dobrovolnické centrum, Dobrovolnické centrum Spektrum Kroměříž, Město Kroměříž, Asociace NNO ZK, Úřad práce v Kroměříži. Záštitu nad konferencí i letos přijali významné osobnosti: opakovaně Václav Havel, první prezident ČR, a mons. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký, dále PhDr. Daniela Hebnarová, starostka města Kroměříže, MVDr. Stanislav Mišák, hejtman Zlínského kraje, Mgr. Josef Dobeš, ministr školství, mládeže a tělovýchovy.

Jednat se bude zejména o následujících tématech: formy komunitního dobrovolnictví v ČR i v zahraničí, motivace občanů, organizací i obcí k podpoře dobrovolnictví, pestrost a mnohostranná užitečnost dobrovolnictví.

Neméně důležitou součástí bude i sdílení zkušeností, zhodnocení legislativy, včetně podnětů pro další rozvoj dobrovolnictví.

Kroměřížská konference svým zaměřením navazuje na festival Zlínské jaro ve dnech 5. – 8. května 2011. Ideou Zlínského jara je dát další impuls občanské společnosti, iniciovat aktivity vedoucí k oživení celospolečenské diskuze a k formulaci hodnot udržitelných pro budoucnost, včetně zapojení občanů do konkrétních dobrovolnických aktivit - www.zlinskejaro.cz.

Na konferenci jsou zváni představitelé státních institucí, krajů a obcí neziskových organizací, dobrovolnických center, odborníci ze všech oblastí praxe, studenti středních a vysokých škol a všichni toho tato problematika zajímá včetně zahraničních hostů.

PhDr. Dagmar Cruzová

12. ročník hudebního festivalu OPĚT ROZEZNÍ KROMĚŘÍŽSKÉ LÉTO V TÓNECH VÁŽNÉ HUDBY

Letošní ročník festivalu Hudba v zahradách a zámku připomene výročí dvou významných skladatelů. V roce 2011 uplyne 200 let od narození Ference Liszta a také 100 let od úmrtí Gustava Mahlera. Právě těmto skladatelským osobnostem je věnováno několik koncertních večerů. V programu jsou již tradičně zakomponovány také skladby z hudebního archivu kroměřížského zámku.

Úvodní koncert bude ve znamení velkého symfonického díla Gustava Mahlera v provedení Filharmonie Bohuslava Martinů Zlín pod taktovkou Tomáše Netopila. Další koncert oslavující výročí těchto skladatelských veličanů uvede Mahlerovu písňovou a klavírní tvorbu, rovněž brilantní klavírní díla F. Liszta. Těšit se můžeme na sólisty Národního divadla v Praze sopranistku Alžbětu Poláčkovou a barytonistu Romana Janála, rovněž na klaviristu Karla Košárka.

Unikátní projekt nabídne spojení renesanční vokální tvorby Jacoba Handla-Galla v podání Societas Incognitorum a jazzového tria (housle, kontrabas a cimbál) Pacora Trio ze Slovenska v prostorách Rotundy v Květné zahradě. Na stejném místě zazní skladby ze zámeckého archivu J. A. Štěpána. Ilona Růčková zahraje na klavírní koncert s doprovodem smyčcového ansámblu a lesních rohů.

Ve sněmovním sále arcibiskupského zámku se bude konat další z koncertů Kroměřížského komorního orchestru se sólisty Bohuslavem Matouškem - viola a Adamem Novákem - housle. Zazní Koncertantní symfonie pro housle a violu W. A. Mozarta a Koncert pro housle a orchestr J. Puschmanna, toto dílo je vzkříšeno z hudebního zámeckého archivu. Předposlední koncert festivalu bude již tradičně ve spolupráci s Art Collegiem 2002 a opět ve znamení slavných árií a předeher z oper G. Verdiho.

O tečku za festivalem se postará vynikající univerzitní smyčcový soubor z Belgie Cercle Interfacultaire de Musique Instrumentale.

Jitka Kocůrková

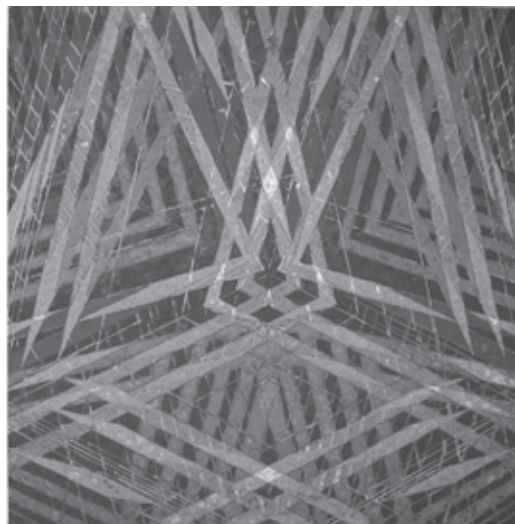
Galerie Orlovna chystá sezónu 2011

V zimních měsících prochází galerie úpravami, při kterých bude otevřen pohled do budoucího výstavního prostoru „Vodárna“ a vznikne přímé propojení s Biskupskou mincovnou, čímž galerie získá potřebný vstupní prostor a sociální zázemí. Za zvlášť významné pokládáme zapojení Galerie Orlovna do zámeckého okruhu Via Artis, čímž je výstava možno shlédnout společně s prohlídkou Zámecké galerie a Biskupské mincovny.

Pro letošní rok chystáme šest samostatných výstav. Dne 19. dubna 2011 zahajuje sezonu výstava pod názvem Pocta Karlu Pragerovi. Výstava je pořádána k desátému výročí úmrtí kroměřížského rodáka a jednoho z nejvýznamnějších československých architektů druhé poloviny 20. století. Součástí výstavy je i seminář, který galerie pořádá společně s Klubem UNESCO a ŠKPVU.

Následovat bude výstava mladé ostravské výtvarnice Ivany Štenclové, která patří nejvýraznějším talentům současné české výtvarné scény. V červnu se galerie zapojí výstavou Dany Puchnarové do XXII. ročníku mezinárodního výtvarného a hudebního festivalu Forfest. Pokračovat budeme velkou výstavou brněnského Sdružení Q k poctě Ludvíka Kundery a prázdniny zakončíme znovu mladými výtvarníky ze sdružení GetArt!, kteří jsou kroměřížské veřejnosti již známí z loňské výstavy v Květné zahradě. Sezónu ukončí výstava Kamila Mikela a zlínského okruhu, která by měla být dárkem pro kroměřížské milovníky abstraktního umění.

Ing. Jiří Antoš, CSc.

Ukázka z tvorby Kamila Mikela, který se představí s kolekcí abstraktních maleb v mnoha podobách - Galerie Orlovna v závěru sezóny 2011.

ŠKPVU zve ke společným akcím v roce 2011

- 15. 3. Přednáška Ing. Křesadlové, NPÚ ú. o. p. v Kroměříži
- 19. 4. Pocta Karlu Pragerovi . Výstava, seminář
- 17. 5. Vzpomínkové setkání u hrobu doc. Páleníčka na kroměřížském hřbitově
- 21. 5. Cesty za uměním, Ostrava
- 31. 5. PhDr. Marek Perůtka, Olomouc. Problémy památkové péče.
- 20. 6. Doc. Dana Puchnarová, výstava Kosmos, barvy, energie (Orlovna)
- 6. 9. – 10. 10. Výstava věnovaná Maxi Švabinskému („Kozloviny“)
- 18. 10. Umění jihovýchodní Moravy. Přednáška PhDr. Frolcové, Slovacké muzeum Uherské Hradiště
- 15. 11. Švabinský a hudba. Přednáška Dr. Mercové, Muzeum Kroměřížska
- 13. 12. Tradiční předvánoční setkání s osobností

Školy UNESCO se připravují k oslavám 20. výročí založení Klubu UNESCO Kroměříž

I kroměřížské školy přidružené k UNESCO se připravují k oslavám 20. výročí. Především připraví prezentaci své činnosti, která bude obsahovat fotografie a informační materiály o projektech a tématech, které byly realizovány v rámci aktivit UNESCO.

Vernisáž bude součástí prezentační výstavy Klubu UNESCO.

Svoji činnost budou rovněž dokumentovat v tištěné příloze výročního zpravodaje, který bude vydán na podzim roku 2011. Další aktivity budou již probíhat na jednotlivých školách individuálně, školy se budou prezentovat formou krátkých kulturních vystoupení u příležitosti akcí Klubu UNESCO a zapojovat se do tématických soutěží.

RNDr. Eva Šílová, ředitelka ZŠ U Sýpek v Kroměříži

Sekce propagace vědy a techniky regionu (SPVTR) klubu UNESCO zve i další zájemce...

Hlavní činnost sekce v roce 2010 spočívala v pořádání přednášek a besed na aktuální témata z oblasti vědy, výzkumu a techniky se zaměřením na region Kroměříže a Zlínský kraj. Cyklu šesti přednášek na rozmanitá témata se zúčastnilo více jak 80 zájemců jak z řad členů klubu UNESCO tak i ostatní veřejnosti.

Členové výboru SPVTR se při návrhu činnosti na rok 2011 shodli na pokračování přednášek a besed ve stejném duchu i rozsahu jako v roce minulém. Stejným programem tedy zůstávají besedy spojené s tématickou přednáškou pro členy klubu UNESCO a jejich pozvané hosty. V rámci větší propagace přednáškových témat pro střední školy budou zváni buď ředitelé škol nebo jimi doporučení pedagogičtí pracovníci. Větší důraz bude také kladen na rozšíření spolupráce s odborem životního prostředí MÚ Kroměříž s cílem propagace výsledků tohoto odboru u široké veřejnosti.

- Pro první polovinu roku 2011 byla navržena tato témata:
- březen** „Poučení z povodní v kroměřížském regionu“, autor Ing. Petr Vodák
  - duben** „Vybavení vesmírné stanice elektronikou z Kroměříže“, autor Ing. Šimčák
  - květen** „Zahradní architektura v Kroměříži“, autor Ing. Martin Krčma
  - červen** „Sběratelství a obchod s uměním“, autor Ing. Jiří Antoš

Pro poprázdninové období roku se zatím nezáväzně přihlásili MUDr. Pavel Rataj s přednáškou na téma „Výsledky vlastního kardiologického výzkumu“, majitel kroměřížské firmy pan Kružík s praktickým pojednáním „ Specifická technologie lepení fólií pro vratové systémy“ a Ing. Jiří Varhaník s přednáškou na téma „ Výzkum nanomateriálů a jejich uplatnění v praxi“.

Členové sekce zvou i další zájemce především z řad členů klubu UNESCO ale i jimi pozvané hosty k aktivní účasti.

Ing. Jiří Varhaník, předseda sekce

www.unesco-kromeriz.cz

ZPRAVODAJ KLUBU UNESCO KROMĚŘÍŽ

Klub UNESCO Kroměříž
Riegrovo nám. 149
767 01 Kroměříž

Kontakty:
tel.: 573 332 344
e-mail: unesco-km@volny.cz